

Przewodnik po programie

Dbam o przyszłość

edycja 2017/2018

Przewodnik po programie

Dbam o przyszłość

edycja 2017/2018

Drogie Nauczycielki, Drodzy Nauczyciele!

Przedstawiamy przewodnik po programie „Dbam o przyszłość”. Dowiedzie się, co wydarzy się w ramach programu, jakie działania zaplanowaliśmy dla uczniów oraz w jaki sposób przygotować się do realizacji szkolnego miniprojektu. Program realizowany jest w dwóch wariantach – podstawowym i rozszerzonym.

W szkołach, które zdecydowały się na realizację wariantu podstawowego, pracownicy-wolontariusze AXA przeprowadzą dwugodzinną lekcję o finansach, ubezpieczeniach i ryzykach. Ponadto nauczyciele i uczniowie mogą korzystać z materiałów edukacyjnych opublikowanych na stronie internetowej programu.

W ramach wariantu rozszerzonego w szkołach, oprócz elementów zawartych w ramach wariantu podstawowego (lekcja, materiały edukacyjne), dla uczniów zostanie przeprowadzony warsztat przygotowujący do realizacji miniprojektu. Ponadto realizatorzy miniprojektów będą mogli skorzystać ze wsparcia mentora – osoby doświadczonej w realizacji działań edukacyjnych i społecznych. Grupy, które najlepiej przygotują swoje przedsięwzięcia, zostaną zaproszone na galę podsumowująca program połączoną ze spotkaniem z praktykami biznesu.

Wszystkich nauczycieli i uczniów zapraszamy na naszą stronę internetową oraz fanpage, na których publikować będziemy dodatkowe informacje o tematyce ekonomicznej oraz dobre praktyki i relacje ze szkół.

Program „Dbam o przyszłość” jest realizowany przez AXA Polska we współpracy z Fundacją Centrum Edukacji Obywatelskiej.

Powodzenia!

Zespół programu

Słowem wstępu

„Dbam o przyszłość”

„Dbam o przyszłość” to ogólnopolski program o ubezpieczeniach oparty o wolontariat pracowników grupy AXA. Wolontariusze przyjmują na zajęciach rolę konsultantów. Przybliżają uczniom zasady działania ubezpieczeń i wyjaśniają sposoby ochrony przed różnymi rodzajami ryzyk. Istotnym elementem tych spotkań jest także prezentacja doświadczeń i przemyśleń dotyczących własnej drogi zawodowej i edukacyjnej.

Grupa AXA

Międzynarodowa firma finansowa obecna w 56 krajach oraz lider w ubezpieczaniu i zarządzaniu aktywami. W Polsce firma działa od 2006 roku. AXA chroni życie, zdrowie i majątek oraz zarządza aktywami niemal 2,6 mln klientów, którzy korzystają z ochronnych i inwestycyjnych ubezpieczeń na życie, ubezpieczeń emerytalnych, komunikacyjnych czy turystycznych. AXA dba również o bezpieczeństwo firm, ich majątek i interesy prawne oraz bezpieczeństwo pracowników.

Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej

Od ponad 20 lat CEO wspiera młodych ludzi w zdobywaniu wartościowych doświadczeń edukacyjnych, opartych na wzajemnym szacunku i naturalnej zdolności uczenia się, rozwijaniu siły sprawczej młodych ludzi, tak by byli w stanie stawić czoła wyzwaniom, jakie stawia przed nimi współczesny świat, rynek pracy i ich społeczno-ekonomiczne otoczenie. W misji i celach Fundacji mieści się inicjowanie i wdrażanie rozwiązań edukacyjnych, które wspierają młodych ludzi w przechodzeniu z systemu edukacji do aktywności zawodowej.

Harmonogram programu „Dbam o przyszłość”

listopad	grudzień	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec
Organizacja lekcji o finansach, ubezpieczeniach i ryzykach przez pracowników-wolontariuszy AXA							
Przesyłanie przez nauczycieli relacji i zdjęć potwierdzających realizację lekcji wraz ze zgodami na wykorzystanie wizerunku i ankietami ewaluacyjnymi							
Publikacja materiałów edukacyjnych na stronie internetowej i fanpage programu							
Realizacja miniprojektów przez grupy projektowej*							
Organizacja warsztatu wprowadzającego dla grup realizujących miniprojekty*							
Wsparcie mentorów w realizacji miniprojektów*							
Przesyłanie sprawozdań z realizacji miniprojektów*							
						Wybór grup, które zostaną zaproszone na galę finałową*	
							Gala podsumująca program (Warszawa)*
						Ewaluacja programu	
							Wysyłka zaświadczeń dla nauczycieli

* Działanie dotyczy szkół, które realizują rozszerzony wariant programu.

Wariant podstawowy

W szkołach, które zdecydowały się na realizację wariantu podstawowego, pracownicy-wolontariusze AXA przeprowadzą lekcję o finansach, ubezpieczeniach i ryzykach. Poniżej przedstawiamy szczegółowe informacje dotyczące zajęć.

Podczas dwóch lekcji młodzież:

- zdobędzie wiedzę i praktyczne umiejętności w zakresie podejmowania różnych decyzji finansowych,
- będzie analizowała i planowała różnorodne przedsięwzięcia, szukając rozwiązań w sytuacji, kiedy potrzeb jest więcej niż pieniędzy lub gdy w planowanych działaniach pojawiają się nieprzewidziane zmienne,
- zdobędzie wiedzę o sposobach przeciwdziałania różnym ryzykom oraz umiejętności ich analizy i doboru, adekwatnie do osobistych sytuacji,
- będzie współpracowała w grupie, analizowała różne studia przypadków, rozwiązywała problemy,
- pozna doświadczenie zawodowe i edukacyjne pracowników-wolontariuszy AXA.

W trakcie pierwszej części lekcji uczniowie dowiedzą się, w jaki sposób podejmuje się decyzje finansowe oraz jakie są (bądź mogą być) konsekwencje tych decyzji lub ich braku. Ponadto uczestnicy rozmawiać będą na temat wpływu różnych decyzji na finanse osobiste. Podczas drugiej części spotkania omawiane są zagadnienia związane z ryzykami, które towarzyszą w codziennym życiu oraz sposobami ich zapobiegania lub minimalizowania.

Lekcja będzie prowadzona w formie warsztatowej z wykorzystaniem metod aktywizujących. Spotkanie jest dla uczniów okazją do pogłębienia wiedzy na temat finansów i ubezpieczeń oraz zadawania pytań ekspertom z różnych dziedzin. Uczniowie do osoby prowadzącej lekcję mogą przygotować pytania związane z obszarami, które ich interesują, ale mieszczą się w temacie zajęć.

W celu ustalenia terminu i godziny rozpoczęcia lekcji z nauczycielami, którzy dokonali zgłoszenia do udziału w programie, będzie kontaktować się koordynator programu. Prosimy o cierpliwość.

Informacje organizacyjne

Czas trwania: 120 minut, w tym 10-minutowa przerwa

Uczestnicy: Uczniowie z klas 2–3 gimnazjum, uczniowie klas 1–2 szkoły ponadpodstawowej. Zalecana maksymalna liczba uczestników zajęć – 24 osoby. Jeśli szkoła realizuje rozszerzony wariant programu, wówczas w lekcji prowadzonej przez pracownika-wolontariusza AXA powinni wziąć udział uczniowie realizujący szkolne miniprojekty.

120 minut

Przygotowanie miejsca: Lekcja powinna zostać zorganizowana w sali z możliwością rozsunięcia krzesel i stolików. Prosimy o przygotowanie kręgu z krzesel (odpowiednia liczba miejsc siedzących dla uczniów i prowadzącego). Stoliki mogą zostać przesunięte pod ścianę. W sali powinien być dostęp do komputera, projektora multimedialnego, ekranu i głośników (sprzęt zapewnia szkoła). W miarę możliwości w sali można ustawiać stojak flipchartowy.

Prosimy o przygotowanie materiałów warsztatowych, które zostaną wykorzystane w trakcie zajęć: blok flipchartowy (10–15 kartek), kartki A4 (40 szt.), markery (4–5 szt.), taśma papierowa, długopisy dla uczniów.

Prosimy o wydrukowanie i podpisanie zgód na publikację wizerunku, a także wydrukowanie i wypełnienie przez uczniów po warsztacie ankiet ewaluacyjnych. Pliki do pobrania zostały zamieszczone na stronie internetowej – <https://ekonomiawpraktyce.ceo.org.pl/dbam-o-przyszlosc/materialy> Ponadto wzór zgody zostanie przesłany na adres mailowy nauczyciela odpowiedzialnego za organizację lekcji w szkole. Wypełnione i podpisane zgody na wykorzystanie wizerunku oraz ankiety ewaluacyjne prosimy odesłać na adres:

Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej
ul. Noakowskiego 10/1
00–666 Warszawa
Program „Dbam o przyszłość”

Po lekcji: Prosimy o przesłanie na adres mailowy programu – przedsiębiorczy@ceo.org.pl krótkiej relacji oraz 4–5 zdjęć z przebiegu lekcji. Prosimy o wpisanie w tytule maila – „Relacja z lekcji”. Nadstana relacja zostanie zamieszczona na stronie internetowej programu „Dbam o przyszłość” – <https://ekonomiawpraktyce.ceo.org.pl/dbam-o-przyszlosc> oraz na fanpage programu na portalu [facebook.com](https://www.facebook.com/dbam.o.przyszlosc)

Wariant rozszerzony

Dla szkół realizujących miniprojekt. Szkoły, które zdecydowały się na realizację wariantu rozszerzonego, oprócz lekcji prowadzonej przez pracownika-wolontariusza AXA będą realizować miniprojekt w ramach jednej ze ścieżek tematycznych.

- **Naucz innych** – W oparciu o uzyskaną wiedzę uczniowie przedstawiają najciekawsze informacje z lekcji prowadzonej przez wolontariusza AXA. O wyborze zagadnień, adresatów oraz formie wykonania projektu decyduje młodzież. Można np. zorganizować warsztaty z dziećmi lub rodzicami. Przykładowi odbiorcy działań: społeczność szkolna, rodzice, uczniowie z innej szkoły.
- **Bądź bezpieczny** – W ramach tej ścieżki uczniowie przygotowują kampanię informacyjną dotyczącą bezpiecznego zarządzania ryzykiem. Wybór adresatów oraz formy realizacji należy do uczniów. Można przygotować np. akcję plakatową, filmik, fanpage lub wydarzenie. Przykładowi odbiorcy działań: społeczność szkolna, rodzice, uczniowie z innej szkoły, mieszkańcy, określona społeczność internetowa.
- **Dbaj o przyszłość** – Zastanówmy się nad przyszłością. Grupy projektowe powinny zorganizować spotkanie, w trakcie którego uczestnicy wyznaczą swoje cele na najbliższy rok oraz sposoby ich realizacji. Ponadto w planach należy uwzględnić ryzyka związane z nieosiągnięciem przedstawionych zamierzeń (np. nagła choroba, trudna sytuacja materialna). Przykładowi odbiorcy działań: grupa projektowa.

Jak zrealizować miniprojekt?

Jeden miniprojekt realizowany jest przez uczniów pracujących w grupie składającej się maksymalnie z 8 osób. W szkole uczestniczącej w programie „Dbam o przyszłość” mogą zostać zrealizowane nie więcej niż 3 miniprojekty w ramach różnych ścieżek tematycznych. W ramach programu można tworzyć grupy międzyklasowe, np. w skład jednej grupy projektowej mogą wejść uczniowie z klasy 7 szkoły podstawowej oraz klasy 2 gimnazjum. Uczniowie realizujący miniprojekty powinni wziąć udział w lekcji prowadzonej przez pracownika-wolontariusza AXA.

Młodzież realizująca miniprojekt zostanie zaproszona do udziału w warsztacie wprowadzającym przygotowującym do realizacji działań projektowych, który przeprowadzi mentor współpracujący ze szkołą (Sprawdź rozdział: Warsztat wprowadzający i Mentor). Podczas warsztatu grupa wybiera ścieżkę tematyczną, w ramach której będzie realizować swój miniprojekt. Jeśli przed organizacją warsztatu młodzież dokona wyboru ścieżki tematycznej, prosimy o przekazanie tej informacji mentorowi. W szkole odbędzie się jeden warsztat wprowadzający niezależnie od liczby grup realizujących miniprojekty.

Uczniowie po wybraniu ścieżki tematycznej powinni przystąpić do realizacji zaplanowanych działań, postępując według poniższego planu:

termin	etapy działania	opis
tydzień 0	Lekcja o finansach, ubezpieczeniach i ryzykach	Udział uczniów w warsztacie prowadzonych przez pracownika-wolontariusza AXA.
	Warsztat wprowadzający dla uczniów	Uczniowie podczas warsztatu powinni przedstawić mentorowi wybraną ścieżkę tematyczną.
tydzień 1	Planowanie działań	Zaplanowanie przez uczniów działań w ramach miniprojektu. Stworzenie harmonogramu mini-projektu.
tydzień 2	Przygotowanie do realizacji projektu	Realizacja zaplanowanych działań przygotowawczych (np. doczytanie dodatkowych informacji na temat wybranej ścieżki tematycznej)
tydzień 3	Realizacja projektu	Realizacja zaplanowanych działań w ramach miniprojektu.
tydzień 4	Realizacja i podsumowanie	Organizacja wydarzenia finałowego oraz spotkania podsumowującego grupy projektowej.
tydzień 5	Sprawozdanie i ewaluacja	Przesłanie na adres mailowy mentora oraz koordynatora programu sprawozdanie z realizacji miniprojektu

Harmonogram miniprojektu

Grupy uczniowskie mogą przygotować harmonogramy miniprojektów według poniższego wzoru.

Lp.	działanie	osoba odpowiedzialna	termin		potrzebne materiały
			rozpoczęcia	zakończenia	
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					

W ramach wybranej ścieżki uczniowie realizują wymyślone przez siebie działania, które są zgodne z przedstawionymi tematami. W opisie ścieżek zaproponowaliśmy przykładowe formy pracy, jednak od uczniów zależy, w jaki sposób zrealizują swój miniprojekt. Prosimy pamiętać, że miniprojekt powinien zostać zrealizowany w terminie 5 tygodni! W szczególnych sytuacjach możliwe jest wydłużenie okresu realizacji. Wówczas w takiej sytuacji prosimy o kontakt z mentorem.

Każdy z miniprojektów powinien zakończyć się wydarzeniem finałowym (np. prezentacją), które zostanie zorganizowane np. przed społecznością szkolną, rodzicami albo w internecie (np. w formie webinarium). Warto informować mieszkańców i internautów o podejmowanych działaniach. W tym celu można wykorzystać dostępne narzędzia internetowe i portale społecznościowe (np. facebook.com).

Zespoły realizujące miniprojekty mogą skorzystać z dodatkowego wsparcia online mentora. Szczegóły zakres zadań mentora został określony w rozdziale **Mentor**.

Grupy, które najlepiej zrealizują miniprojekty (według określonych kryteriów) zostaną zaproszone na galę podsumowująca program połączoną ze spotkaniem z praktykami biznesu. Wyboru 10 grup projektowych, które zostaną zaproszone na uroczyste podsumowanie dokona specjalnie powołana komisja. Ocena miniprojektów zostanie przeprowadzona na podstawie sprawozdań i relacji fotograficznych przesłanych przez grupy projektowe (wzór sprawozdania jest dostępny na stronie <https://ekonomiawpraktyce.ceo.org.pl/dbam-o-przyszlosc/materialy>). Sprawozdanie powinno zostać przesłane najpóźniej w piątym tygodniu realizacji miniprojektu lub w terminie ustalonym z mentorem (w szczególnych sytuacjach) na adres mailowy programu – przedsiębiorczy@ceo.org.pl oraz adres mailowy mentora. Prosimy o wpisanie w tytule maila – „Sprawozdanie z realizacji miniprojektu”. W ciągu 3 dni od dnia otrzymania maila koordynator potwierdzi otrzymanie sprawozdania.

Komisja w ocenie miniprojektów kierować się będzie następującymi kryteriami:

- Zgodność miniprojektu z wybraną ścieżką tematyczną.
- Poprawność merytoryczna realizowanych działań.
- Waler edukacyjny projektu.
- Pomysłowość i oryginalność.
- Terminowe przesłanie sprawozdania i relacji fotograficznej.

Od decyzji Komisji nie przysługuje odwołanie.

Na końcu Przewodnika opublikowaliśmy **Biblioteczkę**, w której znajdują się dodatkowe informacje na temat przygotowania i realizacji projektów.

Warsztat wprowadzający

W trakcie warsztatu wprowadzającego uczniowie wraz z mentorem m.in. wybiorą ścieżkę tematyczną oraz przygotują się do realizacji miniprojektu. Podczas zajęć grupa projektowa zaplanuje działania do zrealizowania w ramach wybranej ścieżki tematycznej. Warsztat skierowany jest do wszystkich (maksymalnie 3) grup projektowych realizujących miniprojekt.

W celu ustalenia terminu warsztatu mentor kontaktuje się z nauczycielem drogą mailową i/lub telefoniczną. Udział w warsztacie wprowadzającym jest obowiązkowy dla szkół, które wybrały rozszerzony wariant programu. Grupa przed przystąpieniem do realizacji miniprojektu powinna wziąć udział w warsztacie wprowadzającym.

Informacje organizacyjne

Czas trwania: do 180 minut (lub 4 godz. lekcyjne)

Uczestnicy: Maksymalnie trzy grupy projektowe realizujące miniprojekty w ramach programu „Dbam o przyszłość”. W skład jednej grupy projektowej może wejść mak-

180 minut

symalnie 8 osób. Wszyscy członkowie grupy powinni uczestniczyć w lekcji prowadzonej przez wolontariusza-pracownika AXA.

Przygotowanie miejsca: Warsztat powinien zostać zorganizowany w sali z możliwością rozsunięcia krzesel i stolików. Prosimy o przygotowanie kręgu z krzesel (odpowiednia liczba miejsc siedzących dla uczniów i prowadzącego). Stoliki mogą zostać przesunięte pod ścianę. W sali powinien być dostęp do komputera, projektora multimedialnego, ekranu i głośników (sprzęt zapewnia szkoła). W miarę możliwości w sali można ustawiać stojak flipchartowy. Materiały warsztatowe niezbędne do przeprowadzenia warsztatu przywiezie ze sobą mentor.

Prosimy o wydrukowanie i podpisanie zgód na publikację wizerunku. Pliki zostały zamieszczone na stronie internetowej – <https://ekonomiawpraktyce.ceo.org.pl/dbam-o-przyszlosc/materialy> Ponadto wzór zgody zostanie przesłany na adres mailowy nauczyciela odpowiedzialnego za organizację lekcji w szkole. Wypełnione i podpisane zgody na wykorzystanie wizerunku prosimy przekazać mentorowi podczas warsztatu lub odesłać na adres:

Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej
ul. Noakowskiego 10/1
00–666 Warszawa
Program „Dbam o przyszłość”

Po warsztacie: Prosimy o przesłanie na adres mailowy programu – przedsiębiorczy@ceo.org.pl krótkiej relacji oraz 4–5 zdjęć z przebiegu warsztatu. Prosimy o wpisanie w tytule maila – „Relacja z warsztatu wprowadzającego”. Nadesłane relacje zostaną zamieszczone na stronie internetowej programu „Dbam o przyszłość” – <https://ekonomiawpraktyce.ceo.org.pl/dbam-o-przyszlosc> oraz na fanpage programu na portalu facebook.com

Zadania nauczyciela

Rola nauczyciela w programie „Dbam o przyszłość” polega na inspirowaniu i wspieraniu uczniów do działania. Miniprojekty powinny zostać samodzielnie zaplanowane, zrealizowane i podsumowane przez młodzież. Nauczyciel powinien wesprzeć uczniów w sytuacji, gdy stanęli przed wyzwaniem, którego samodzielnie nie są w stanie pokonać.

Nauczyciel powinien czuwać nad pracą grupy projektowej oraz służyć jej członkom wsparciem w przypadku wystąpienia trudności np. w komunikacji lub realizacji zaplanowanych zadań.

Z nauczycielem będzie kontaktować się koordynator w sprawach związanych z programem oraz w celu ustalenia lekcji prowadzonej przez pracownika-wolontariusza AXA. Mentor, który prowadzi warsztat wprowadzający dla uczniów (w szkołach z wariantem rozszerzonym), skontaktuje się z nauczycielem w celu ustalenia termi-

nu i godziny rozpoczęcia warsztatu. Prosimy nauczyciela o zorganizowanie przestrzeni umożliwiającej pracownikowi-wolontariuszowi AXA przeprowadzenie lekcji oraz mentorowi przeprowadzenie warsztatu wprowadzającego.

Mentor

Mentor to osoba posiadająca doświadczenie w zarządzaniu projektami społecznymi i edukacyjnymi, która będzie wspierać i inspirować młodzież.

W trakcie realizacji miniprojektu mentor wesprze merytorycznie grupy projektowe. Pomoc zostanie udzielona w formie online (np. mailowo) i polegać będzie na przekazywaniu wskazówek, informacji zwrotnych, inspirowaniu i motywowaniu do działania. W sytuacji wystąpienia trudności w komunikacji w grupie projektowej lub niewywiązywaniu się z zadań przez niektórych członków grupy należy w pierwszej kolejności skontaktować z nauczycielem.

Mentor na początku realizacji miniprojektu przeprowadzi dla grup projektowych warsztat wprowadzający, w trakcie którego uczniowie przygotowują się do realizacji miniprojektu, a także zaplanują działania do zrealizowania w ramach wybranej ścieżki tematycznej. Ponadto podczas spotkania zostaną ustalone zasady współpracy oraz sposoby komunikacji z grupą projektową.

Mentor wesprze uczniów w przygotowaniu sprawozdania z realizacji miniprojektu. Kontakt do mentora zostanie przekazany nauczycielowi drogą mailową przez koordynatora programu.

Gala podsumowująca program

Uroczyste podsumowanie programu „Dbam o przyszłość” odbędzie się w czerwcu 2018 r. W maju 2018 r. powołana Komisja wyłoni 10 zespołów, które zostaną zaproszone na jednodniową galę podsumowującą program. Wydarzenie będzie połączone ze spotkaniem z praktykami biznesu.

Szczegóły dotyczące wydarzenia zostaną opublikowane na stronie internetowej programu w maju 2018 r.

Podsumowanie i ewaluacja programu

Nauczyciele i uczniowie, którzy w ramach programu zrealizowali miniprojekt oraz przesłali sprawozdanie w ustalonym terminie otrzymają drogą elektroniczną zaświadczenie potwierdzające udział w programie.

Wszyscy uczestnicy zostaną poproszeni o wypełnienie ankiety ewaluacyjnej po zakończeniu realizacji programu.

Biblioteczka

Poniżej przedstawimy linki do publikacji i artykułów, które mogą pomóc w realizacji miniprojektu.

Jak pracować metodą projektów? Dostępny na: http://www.ceo.org.pl/sites/default/files/KOSS/davBinary/Materialy%20pomocnicze/Jak_pracowac_metoda_projektow.pdf

Młody Obywatel. Uczniowskie projekty na rzecz społeczności lokalnej. Pakiet edukacyjny (rozdział 4. Realizacja projektu uczniowskiego). Dostępny na: https://mlodyobywatel.ceo.org.pl/sites/mlodyobywatel.ceo.org.pl/files/user-files/Materialy_educacyjne/MOB7/mlody_obywatel_ses.pdf

Przedsiębiorczość – cecha charakteru. Dostępny na: <https://przedsiębiorczy.ceo.org.pl/aktualnosci/przedsiębiorczosc-cecha-charakteru>

Znasz 10 zadań marketingu? Dostępny na: <https://przedsiębiorczy.ceo.org.pl/aktualnosci/znasz-10-zadan-marketingu>

Lekcja o promocji. Dostępny na: https://przedsiębiorczy.ceo.org.pl/sites/przedsiębiorczy.ceo.org.pl/files/lekcja_o_promocji_ceo_0.pdf

